

DÉLBÁCSKA

Budapest

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám:
21-57, éjszai 24-88. Sürgőnycim: Délbácska" Novisad
Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. OKTÓBER 20.
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din,
fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám-
ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár;
külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

A szegénység tragédiája

A napokban egy Gregory nevű tekintélyes szociológus azt jósolta, hogy az emberi-
ség mértéktelen szaporodása folytán egyszer
csak épen annyi helye lesz az embereknek a
földön, hogy egymás mellett szorosan meg-
állhatnak, tehát el kell pusztulniok. Ez a tra-
gikus prófécia csak betetőzése a Malthus-féle
ismeretes elméletnek, mely szerint a föld nem
lesz képes eltartani lakóit, mivel a népesség
száma mértani arányban nő, míg az élelmisze-
rek termelése csak számtani arányban foko-
zható. A világ tehát éhhalálra van ítélve. (Mit
"világ"? Hitvány és hivalkodó földgolyóbis,
csak paránya vagy a végtelen mindenségnek!)
A komor jövődőlések már régi keletiek. A
végső pusztulást a Krisztus halála utáni 500-ik,
majd egész bizonyosan az 1000-ik esztendőre
tették. De ez nem következett be és — sajnos
— még most is itt vagyunk.

Egyelőre tehát még elégedünk és azt
látjuk, hogy igen magas civilizáció és óriási
nyomor van a földön. Kiváló közgazdászok és
statistikusok bizonyítják, hogy a civilizáció a
szegénységet nem szünteti meg, nem is mérsé-
keli, hanem ellenkezőleg, fokozza s kiterjeszti.
Vajon mióta vannak szegény emberek? A
szegénység eredete beláthatatlan időre nyúlik
vissza, egyszerre született meg az emberrel.
Az első ember nem bírva a létfenntartás biz-
tos eszközeivel, — persze nem a szó mai ér-
telmében — de tényleg földhöz ragadt szegény
volt, aki nem hozott magával egyebet, mint
egy furkós botot az erdőből és gyors lábakkal,
ezekkel szerezte meg „orcájának verejtékével”
és állandó veszélyek között élelmét, ami azon-
ban nem mindig sikerült és így nála is nem
egyszer előállt az, amit ma a „munkaalalom
hiányá"-nak neveznek, — bizony ilyenkor
koplalnia kellett. De hamar bekövetkezett a
versengés és visszavonás és mivel az ember
már akkor is jó és nagylelkű volt, furkójával
nem a vadat, hanem felebarátját ütötte le,
megalapítván a győzőnek dőlőfős erőszakos-
ságát és a legyőzöttnek kíméletlen megsemmi-
sítését, — az első nemzetközi jog, melyen
azóta se sokat változtattak. Intézményessé
váltván a legfőbb, vagyis a rabszolgaság, —
alakot nyert az organikus emberi szenvedés,
szegénység és nyomorúság.

Sok százados, egy cikk keretében nem
méltatható fejlődés után most itt állunk a mi
nagyszerű civilizációnkkal, amely azonban a
nyomorúságot nem tudta megőzni és a szegé-
nyek száma óriási.

Bizonyos, hogy ezeknek az állapotoknak
nem lehet valódi oka a civilizáció, mely hla-
dást jelent, hanem az okok az eltorzult gaz-
dasági és társadalmi viszonyokban keresendők
és alighanem téved a nagy angol író, H. G.
Wells, aki az „Ember Martíromságát” a tudás
kiterjesztésével véli megszüntetni. De különben
ez nagyon hosszú procedura és addig is, —
lát lehetősége-e, hogy ennyi becsületes mun-
kákhoz ne kapjon munkát, megdöbbenően sok
ember elpusztuljon hiányos táplálkozás és hy-
giéna következtében, tisztviselők dolgozzanak
éhbérért és nyugdíjasok kapjanak olyan nyug-
díjat, mely az éhenhalástól alig menti meg
őket? Feleljenek ezekre a kérdésekre a böl-
csék, a tudósok, a humanisták és az államfér-
flak, kik a népek sorsát igazgatják.

A demokraták együtt szavaznak a radikálisok- kal dr. Perics parlamenti elnöksége mellett

Meglehetősen feszült és izgalmas hangu-
latban délelőtt 9 órakor kezdte meg ülésezését
tegnap a parlament. Tupanjanin földműves-
párti volt az első szónok. Eles bírálatban ré-
szesítette a választások során tapasztalt erősz-
akoskodásokat és különösen a boszniai kerüle-
tekben előfordult visszaéléseket róta fel a kor-
mánynak.

Tupanjanin felszólalása kellően előkészít-
te a hangulatot Pribicevics Szvetozár és
kirohanásaira, a kormány ellen. A független
demokraták vezére csaknem egy óra hosszat
foglalkozott a választási atrocitásokkal, amelyek
között különösen keményen ostromozta a Mile-
tics Szilvko és Trifkovic Márkó féle választ-
ások visszasságait a Vojvodinában. Országra-
szóló boirányok és a nemzet szegényének
minősítette az atrocitásokat, amelyek ezeken a
választásokon előfordultak. Pribicevics beszé-
dét gyakran zavarták közbeszólásokkal mind-
két oldalról.

A délelőtti ülésen a felszólalások sorát
Racics Szima szombori képviselő zárta be.
Felszólalása során erősen támadta Trifkovic
Márkót, majd tiltakozott az ellen, miután Szom-
borban terrorral dolgoztak volna, a választá-
sok során.

A félőtkor kezdődő délutáni ülés során
csaknem botrány tört Szubotics igazságügymi-
niszter felszólalása közben. Amikor a kormány
választási intézkedéseinek védelmére kelt, az
ellenzék állandó közbekiáltásokkal kísérte fej-
tegetéseit. Erre az igazságügyminiszter magá-
ból kikelve kiáltotta az ellenzék felé:

— Itt rendet kell teremteni, a nép nem
azért küldte önöket a parlamentbe, hogy lár-
mázzanak, hanem, hogy dolgozzanak.

Erre óriási láрма tört ki, az ellenzéki pár-
tok képviselői helyükről felállva tüntettek az
igazságügyminiszter ellen.

Az elnök rövid időre felfüggeszti az ülést,
majd Gyorgyevics dr. emelkedik szólásra. Nem
vagyunk — ugymond — csendőrlaktanyában,

hogy az igazságügyminiszter ilyen tónusban
beszéljen velünk. Rajkovic felszólalása során
csaknem tettelegességre kerül a sor közte és a
földműves pártlak között.

Dr. Perics Ninko házelnök ezután be-
zárja a vitát és szavazásra teszi fel a kérdést,
a mandátumok elfogadását illetően. Amikor a
mikor a miniszterelnök híának mandátumáról
kellett volna szavazni, a radikális képviselők
félreértvén az elnöknek a szavazás módjáról
szólo utasítását mindnyájan ülve maradtak és
így akaratlanul, a mandátum megsemmisítése
mellett döntöttek.

A szavazás megejtése után az elnök
királyi leiratot olvas fel, amely a parlament
ideiglenes ülésezését berekeszti és rendes
ülésezésre ma délelőtt 9 órára hívja egybe a
parlamentet.

A mai ülésen ejtik meg a képviselőházi
elnökválasztást, amely az előjelek után ítélve
nem kelt különösebb izgalmakat, mert a de-
mokraták tegnap délutáni ülésén szavazással
ugy döntöttek, hogy a párt a kormánnyal
egyetértésben dr. Perics Ninko megválasztása
mellett foglal állást. A két alelnöki tisztséget
Markovics és Krassin személyében demokraták-
kal töltik be.

A demokraták ülése rendkívül izgalmas
lefolyású volt. Marinkovic külügyminiszter a
koalíció fenntartásáért szállt síkra, míg Davidov-
ics fulmináns beszédben illojalisnak bélyegezte
meg a radikálisok eljárását, mert befejezett
tények elé állították a demokratákat ahelyett,
hogy véleményüket előzőleg kikérték volna.

Davidovics Lyuba egyébként látható fel-
indultsággal távozott az ülésről.

Egy demokratapárti volt miniszter a Dél-
bácska munkatársa előtt kijelentette, hogy a
házelnökség ügyében történt megállapodás
nem végleges, hanem csak egy régebbi meg-
állapodás likvidálása.

A 7. urna a Magyar Párté a községi választáson

Elfogadták a noviszádi és bacskogradistai magyarpárti listákat

Holnap délelben jár le a jelölő listák be-
nyújtásának határideje, de már tegnapelőtt va-
lamennyi lista beérkezett a noviszádi törvény-
szákhöz. A noviszádi Magyar Párt mint ismer-
etes néhány nappal ezelőtt nyújtotta be listáját
és tegnap érkezett meg az értesítés arról, hogy

*a törvényszék a Magyar Párt lis-
táját elfogadta és a párt urnáját
a községi választásokra, a hetes-
számu urnában jelöli meg.*

Ugyancsak tegnap közölték a bacskogra-
distai Magyar Párttal, hogy jelölő listájukat a
törvényszék elfogadta és mára várható az ér-
tesítés a szoborani magyarpárti jelölőlista el-
fogadásáról.

Szoborbanban egyébként „Magyar Füg-
getlenségi Párt” néven alkalmi párt állt össze,
amely Mayor Oszkár ügyvéd vezetésével, a

csekély létszámú radikális magyarokból soro-
lódik. Az ismeretlenségből máról-holnapra elő-
csöppent időszakli csoportosulás nyilván azt az
átlátszó célt szolgálja, hogy az önálló Magyar
Párt választási esélyeit gyengítse.

Az új pártalakulatban azt híresztelik, hogy
a radikális párt égisze alatt működő csoporto-
sulás külön listát állít a községi választásra,
csak az a kétséges, hogy a párt taglétszámából
futja-e a jelölő listához szükséges 92 választó
névsorának összeállítására.

A noviszádi Magyar Párt a Szathmáry-
vendéglőben ma este 8 órakor megtartandó
értekezleten veszti tudomásul a jelölő lista el-
fogadását. Szombaton este a „Csokotta” ven-
déglőben, vasárnap pedig a Szikora-féle ven-
déglőben részletesen megtárgyalják a választási
előkészületek további programját.

Bekormozott arcu rablóbanda, amelynek vezére Csarugának mutatkozott be, teljesen kifosztott egy jómódu noviszádi cigánycsaládot

Pénzt vagy életet! — Fellüvészteltő rablótámadás a kiszácsi kapunál levő cigánytelepen — A rablók megszöktek

A bűnügyek történetében szokatlan esemény zavarta fel kedden éjjel a viszonylagos nyugalmat, amelyet a noviszádi rendőrség bűnügyi krónikája az utóbbi hetekben feljegyzett. Az apró-cseprő tolvajások és jelentéktelen kihágások sorozatát most egy olyan nagyszabású rablási eset váltotta fel, amely sorompóba állította az egész detektívtestületet. A tettesek kinyomozása annál fontosabb, mert tudvalevő, hogy a tél közeledtével a bűnügyek mindenütt ijesztő mértékben szaporodnak s a nyári interregnumot rendszerint olyan bűnügyek követik, amelyek komolyan veszélyeztethetik a polgárság vagyoni biztonságát. A keddi rablás is arra enged következtetni, hogy egy jól szervezett rablóbanda garázdálkodik Noviszádon, amely — ha időközben nem kerülne rendőrkézre — tovább folytatja működését. Az eset érdekességét emeli az a körülmény, hogy ezuttal egy jómódu cigány családot szemeltek ki áldozatul a betörők s ugyiszólván a sors ironiája, hogy ezuttal a cigányok nem mint tettesek, hanem mint károsultak szerepelnek a hatóságok előtt:

A fellüvészteltő rablásról a következő részleteket közöljük.

A jómódu lókupec

A kiszácsi kapunál levő cigánytelepen Fan János jómódu lókupec lakik feleségével és öt gyermekével. A cigánycsalád rendszeres foglalkozást űz s mindezt ideig sohasem került összeütközésbe a rendőrséggel. Néhány héttel ezelőtt Fan János eladta hitelt malacait s 8000 dinárt kapott értük a vevőtől. Az összeget feleségének adta megőrzésre, aki a pénzt dukát aranyokra váltotta fel, amelynek értéke darabonként 550 dinár. A dukát aranyokból az asszony időközben 4 darabot beváltott s többféle ruhaneműt vett rajta, tíz darabot pedig a zsebében rejtett el s a pénzt állandóan magánál hordotta.

Kedden este Fan János kilenc óra felé lefeküdt s ugyanekkor tért nyugovóra az asszony is, aki előzőleg — rendszer szokása szerint — a dukátaranyokat a párnája alá rejtette. Este fél tíz óra lehetett, amikor a konyha felől üvegcsörömpölés hallatszott s ugyanakkor a konyhaablak darabokra tört össze. A cigánycsalád ijedten felfigyelt, de a következő pillanatban már

három bekormozott arcu fiatalember rontott be a szobába.

A rablók először a petróleumlámpát oltották el, majd a kezükben levő hatalmas dorongokat, — amelyekről Fan János azt hitte, hogy puskák — az asszony felé irányították.

— Csendőrök vagyunk — szólalt meg a rablók vezére kísérteties hangon. Ugy értesültünk, hogy fegyvereket rejtettek a háznál. Adjátok elő a fegyvereket!

— Nincs fegyverünk, instálom — válaszolta a minden ízében reszkető asszony.

— Örmester — fordult most a rablók vezére egyik társához — kutassa ki a szobát! Amikor az egyik rabló a szobában forgolódott s úgy tett, mintha fegyverek után kutatna, a rablók vezére hirtelen az asszonyhoz lépett s így szólt.

— Csaruga rablóvezér vagyok!

A cigányasszony erre a szóra majd hanyatvágódott ijedében.

— Igenis Csaruga, nem pedig csendő — ordította a rabló. Én még élek, mert mást akasztottak fel helyettem. Ha te is élni akarsz, add ki a pénzedet!

— Micsoda pénzedet? — sivitotta az asszony.

— Pénzt vagy életet! — bömbölte a rabló — s hatalmas lendülettel a földre tette a gyenge asszonyt. Ugyanabban a pillanatban a rablóvezér másik társa az asszony

mellett termett s egy kendővel befogta a száját, míg a harmadik Fan ágya előtt hejyezkedett el s a dorongot puskamódra „készben” tartotta.

Amikor az asszony látta, hogy ennek a fele sem tréfa, kérlelni kezdte a haramiát:

— Kegyelmet, kedves Csaruga ur! Nincsen pénzem, esküszöm a devlára, hogy az utolsó forintot is kiadtuk tegnap.

— Az ördög vigye a devlát — ordította most már dühösen a haramia, aki a következő pillanatban a párna alól kihuzta az elrejtett dukátaranyokat s a mellette levő 180 dinár készpénzt.

— Nekem dukát kell, nem forint — gnyolódott a rablóvezér, aki nyomban zsebébe sülyesztette az aranyakat, majd

leszakította az asszony nyakáról a kordnyakékot és egy ezüst láncot s mindkettőt a zsebébe rejtette.

A rablók azután szorgosan átkutatták az összes szekrényeket s az egyik sarokban levő liszteszsákot is, amelynek tartalmával az egyik rabló végigsimította bekormozott arcát s gnyonosan rámosolygott a cigányokra.

Fan János, aki eddig szótlanul szemlélte a rablók garázdálkodását, most hirtelen észrevette, hogy a rablók kezében levő fegyver nem puskák, hanem dorongok. A következő pillanatban már felugrott fekvőhelyéről,

rávetette magát a rablóvezérré s torkon ragadta a haramiát, akit fojtogatni kezdett.

A haramia ordítására nyomban odaugrott segítőtársa, aki botjával fejbcsújtotta a cigányt, aki azonnal eszméletlenül terült el a földön. Az általános zűrzavarban az asszony az ablakon akart kiugrani, de legnagyobb rémületére észrevette, hogy az ablak alatt is két rabló állott posztot.

A haramiák most már nem sokat teketőrliáltak, felpakkolták a szobában talált összes ruhaneműt, értékeket, sőt még a liszteszsákot is s a következő pillanatban eltűntek az éjszakai sötétben.

Fan János, aki csak reggel felé nyerte vissza eszméletét, az asszonnyal együtt nyomban a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett az ismeretlen haramiák ellen. A rendőrség megállapította, hogy a támadók nem voltak cigányok, mert egyesek kifogástalanul beszéltek szerbül és magyarul is.

Valószínű, hogy egy szervezett rablóbandáról van szó, amely Noviszádon állt össze, hogy a város közbiztonságát veszélyeztesse s egyelőre a cigányoknál próbált szerencsét meg lehetős jó eredménnyel, mert a rablott dukátok és holmik értéke meghaladja a tízezer dinárt. Az sem lehetetlen azonban, hogy a banda a vidékről került fel Noviszádra s ez esetben a noviszádi rendőrség munkáját megnehezíti az a körülmény, hogy a banda tagjai már kerekelt oldottak s csak később térnek ismét vissza újabb vendégszereplésre.

A rendőrség tehát széleskörű nyomozást indított a rablók ellen s a vizsgálatot maga Rakics Radenko főkapitányhelyettes vezeti, aki a tegnapi nap folyamán az egész detektívtestületet mozgósította a rablók felkutatására.

PRIMA NASITZI

PARKETTA

a legolcsóbb gyári árak mellett állandóan raktáron csakis a **DRVARSKO INDUSTRIJSKO DRUSTVO**-nál **NOVISAD**. Telef.: 22-08.

A nagy történelmi szenzáció: BEATRICE CENCI
e hó 20-án az APOLLO-ban!

Osztikják a plébánia és jegyzői földet a temerini demokraták

A temerini demokrata párt vasárnap délután nagyarányú népgyűlést tartott az Amerika vendéglőben. Semmi különös nincs abban, hogy most gyakran gyűléseznek, hiszen a többi pártok is élénk tevékenységet fejtenek ki a községi választások előtt. Az ellen se lehet senkinek kifogása, hogy a választó polgár úgy él választói jogával, ahogy tud, hiszen ez az egyetlen legszentebb joga, amit tőle el nem vehet senki. Olyan politikát, olyan pártot támogat, amilyent akar, s tisztelni kell mindenkinél politikai elvi meggyőződését. Hogy az eszközök, amelyekkel a pártok híveket toboroznak, propagandát csinálnak, szintén ilyen tiszteletreméltók-e, az már más elbírálás alá esik. Mi nem vagyunk ellensége a tiszta, ideális demokráciának, amelyben a népakarat szabadon megnyilvánulhat és érvényesülhet, de azt kérdezzük, hogy vonatkozásban van-e az a demokrácia a helyes értelemben magyarázott és gyakorolt demokráciával. Megegyeznek-e azok a demokratikus jelzők a valódi demokrácia eivel, amiket a temerini demokraták hangoztatnak?

A vasárnapi demokrata gyűlésen újra programba vették a földosztást, mely a magyar nincstelenségnek oly régi égető sebé. Ezuttal, miután az ötszáz holdon felüli uradalmi birtokot a dobrovoljacok között osztotta fel az agrárretorm, a jegyzői és plébániai földek kerültek a demokraták földosztási programjába. Ha magasabb helyről tervbe vett fizetés kiegyenlítődsé cím alatt a jegyzői földet készpénzben megváltják, ez ellen talán a jegyzők maguk sem fognak tiltakozni. Hasonlóképpen a plébánosok sem. A temerini demokraták azonban sokallják a plébánosi javadalmat, s a plébánosi földet minden ellenszolgáltatás nélkül vélik kisajátítani. Hogy ez sikerül-e nekik, nagyon is kétséges. Az agrár törvény nem szól a negyven holdas birtokok kisajátításáról. A plébánosnak pedig a negyven hold föld olyan javadalmát képezi, mintha saját tulajdona volna, amit törvényes megegyezés, illetékes nagy faktorok hozzájárulása juttatott neki, s amit demagógiáival tőle elvinni nem lehet. Avval az indokolással, hogy abból a javadalomból, amit a plébános élvez, megélhet hat pap is, sok gazdának a negyven holdon felüli birtokát fel lehetne osztani a szegénység között. Vannak itt a demokrácia pártban is olyan vagyonos emberek, akiknek a tízedrés birtok is elég volna, akik nagy vagyonukat csak további vagyongyarapításra fordítják, anélkül, hogy a köznök vagy egyeseknek valami jót cselekednének, valamint használnának. Miért nem osztják fel inkább azoknak a birtokát?

A plébánia mégis csak nyújt másoknak is hasznot. Ha valakinek nyomorúságában, megszorultságában nincs hová fordulnia, megy a plébániára, s a plébános mint a közérkölcösknek és vallási parancsoknak legfőbb őre és képviselője a községben, nem utasíthat el senkit türes kézzel. Es nagyon sokan fordulnak meg ilyenek a temerini plébánián, csak hogy ezt sokan vagy nem tudják vagy nem akarják tudni. Ami itt Temerinben a demokrácia tiszteletreméltó leple alatt történik, az minden, csak nem demokrácia. Az eszközök a demagógia eszközei, amelyekkel pillanatni sikereket érhetnek el, azok, akik a tömegek hiszékenységre, tudatlanságára építenek, fájó elevenjeikre tapintanak, de tartós, a magasabb erkölcsű rendnek megfelelő, s a konzolidációt előmozdító állami fontos szolgálatot nem teljesítenek.

— Romániában tilos végrehajtás vezetni az államvasut ellen. A román közlekedési miniszter felszólítására, hadbíróági eljárást indítottak azok ellen az ügyvédek ellen akik a nem fizető államvasut ellen végrehajtást vezettek azon a címen, mert megsértették az államvasut hitelét és becsületét.

Ol
Ol
Ok
Ok
Ok
Ok

Csi

A
r. t. no
hatalm
alant r
verés u
A
2%
kifizeti
Vi
gésben
a vevőt
felelőssé
ségeért.
Az
telen, h
kedvező
Mi
árverés
leltári tá
pénzben
meg azo
pező ing
azonnal
esetben
vára elve
megvett i
vételár le

A c
hogy a b
csődítme
vonja az
Az e
ben alullr
tást a hiv
leltár is a
Az e
1927
lezen, a S
épületfa
dezés: Iré
képek stb.
1927

szükség sz
tézett jelen
ulica 54: l
latura, főj
aranyóra é
nyomatvány
uti kocsi, l
1927

Apatinban
öreg üvege
1927.

Bácsko Gri
lomcég tele
gőzkazán é
gőzfűrés, l
gőré, régi a
ság, valam
Wertheim k
1927

Szremeska
lyében, illet
dözö betont
állvány, lépe
vázák, beton

Fehéri

Ka
alatt vállalo
nemű és mé
tését helybe

Palásthyne

N

Két utonálló megakartta gyilkolni és kifosztani a petrovaradini kishajó pénztárosát, de a noviszádi rendőrség csapdát állított a tetteseknek és lefartóztatta őket

Egy ismeretlen feljelentő akadályozta meg a terv végrehajtását — Az egyik tettes résztvevett a Wilson-téri trafikoszó elleni rablótámadásban is

Kedden reggel megjelent a noviszádi rendőrségen egy magát megnevezni nem akaró fiatalember, aki előadta, hogy délelőtt egy ismeretlen emberrel találkozott a dunaparton, aki arra akarta rábeszélni őt, hogy gyilkolja meg együtt és azután fosszák ki a noviszád-petrovaradini kishajó pénztárosát, aki minden este — rendszerint nagyobb összeggel — távozik a kishajóról s azután a városba folytatja útját. A terv szerint a pénztárost a városi parkban kellene meglesni s ott — ha szépszerivel nem adná oda a pénzt, vagy ellenkezne — ártalmatlanná tenni. A feljelentő szívesen belement az üzletbe s az új fegyvertársak azzal váltak el, hogy a tervet kedden este 7 és 8 óra között fogják végrehajtani.

A feljelentő nyomban a rendőrségre sietett s előadta a rabló szándékát, egyben pontos személyleírást adott róla. A rendőrség bűnügyi osztályán Vilovác Milán kapitány azonnal működésbe lépett. Csapdát állítottak a rablóknak s Sporics és Micsics detektívet a dunaparra küldte, hogy a tetteseket leleplezzék.

A detektívek a dunaparton levő farakások mögött bujtak el s onnan lesték a fejleményeket.

Este 7 órakor a dunapart felől egy fiatalember jelent meg a helyszínen, akire teljesen ráillett a feljelentő által közölt személyleírás. Társaságában volt egy másik fiatalember, aki óvatosan figyelt maga körül, majd halk füttyjelekkel figyelmeztette társát, hogy az áldozat közeledik.

Néhány perccel később csakugyan megjelent a pénztáros, aki mitsem sejtve haladt a park felé, a kezében egy nagy bőrtáskát szorongatva. Ugyanakkor több munkásember haladt a dunaparton s ugylászik, hogy ez a váratlan akadály

elriasztotta a tetteseket a terv végrehajtásától.

A két fiatalember ugyanis összenézett,

majd látható csalódással a park belseje felé vonult, ahol már várakozott rájuk a feljelentő, aki természetesen a rendőrség instrukciói szerint járt el. A két fiatal ember azután elmondotta, hogy a munkások jelenléte zavarta meg őket munkájukban, de a rablást szerdán újból megkísérik. Múltán véglegesen megállapodtak abban, hogy szerdán követik el a rablást, a tettesek éppen el akartak válni, amikor

a detektívek előgrottak rejtekhelyükről s ártalmatlanná tették őket.

A két jómadarat előállították a rendőrségen, ahol kiderült, hogy az egyik Budás Oszkár többszörösen büntetett egyén, a másik pedig Kezan Tosa, aki néhány hónappal ezelőtt résztvevett a Wilson-téri trafikoszó ellen elkövetett merényletben s akit a noviszádi ügyészség feltételesen szabadlábra helyezett.

Budás Oszkár bevallotta, hogy rablómérenyletet akartak elkövetni a pénztáros ellen s a gyilkosságtól sem riadtak volna vissza, ha a pénztáros ellenkezett volna. A tervet azonban nem ő, hanem Kezan Tosa eszelte ki, aki szinte szuggesztív módon hatott rá, hogy a rablást kísérletben résztvegyen, Kezan tehát a felbujtó s ő akaratlanul került bele az egész ügybe.

Kezan Tosa ezzel szemben határozottan tagadja, hogy ki akarta fosztani a pénztárost. Csak véletlenül sétált a dunaparton, amikor találkozott Budás Oszkárral. Szerinte, az egész csak ellenségei találták ki, hogy a börtönbe juttassák.

A rendőrségen jelentkezett egyébként egy Mihajloviics nevezetű pék, aki szintén tudott erről az esetről s aki minden tekintetben megerősíti Budás Oszkár állításait.

A nyomozást Rákics Radenkó főkapitányhelyettes vezeti, aki még egyszer kihallgatja az ügy összes szereplőit majd a nyomozás befejezése után a bűnösöket átadja az ügyészségnek.

Az új vasuti menetrend szerint csodálatos módon 56 kilométerrel gyarapodott a Vajdaság területe

Hókuzpókusz az új menetrendben — Távolságok és vasuti vonalak, amelyek máról holnapra kilométerekkel szaporodtak

Előttünk fekszik Csolic Mirko közlekedésiügyi miniszteriumi osztályfőnök legújabb kiadása „Vasuti és hajózási menetrendje” s amint végigbongésszük az egyes vajdasági vasuti vonalak menetbeosztását szokatlan változás öltik szemünkbe.

Az új menetrendben ugyanis Csolic Mirko miniszteri inspektor

ötvenhat kilométerrel hosszabbította meg a Vajdaság vasuti vonalait.

Eddig úgy tudtuk s azt még az ugynevezett „legöregebb emberek” is megállapították, hogy pld. Noviszád és Beograd között a vasuti vonal hossza 77 kilométer. Ezt még a legutóbbi nyári menetrend sem vonta kétségbe s az utóbbi esztendőik valamennyi téli és nyári menetrendje egyformán 77 kilométerben szabta meg a Noviszád és Beograd közötti távolságot.

A legújabb téli menetrend ugylászik szakított a régi tradíciókkal, amennyiben egyszerűen 6 kilométerrel meg hosszabbította a beogradi vasuti vonalat. Nem tudjuk, milyen külső behatások folytán keletkezett a hirtelen kilométerdifferencia, hiszen allg hihető, hogy a nyári hőségben a vasuti sínek rögvast 6 kilométerrel megnyúltak volna, de annyi bizonyos, hogy a téli menetrendben a Noviszád—beogradi távolság 83 kilométerre szökött fel.

Aki talán abban a hiszemben van, hogy ez esetben sajtóhibáról van szó, azt a többi vonalaknál észrevehető kilométerdifferenciák

meggyőzik az ellenkezőről. Az új menetrendben ugyanis még a következő vasuti vonalak gyarapodtak kilométerekben:

Noviszád—Járek	1 kilom.
Noviszád—Budiszava	1 "
Noviszád—Kamenica	1 "
Noviszád—Odzsaci	1 "
Szenta—Csóka	12 "
Szobotica—Becserek	11 "
Szt. Becsej—Szt. becsesi szál.	3 "
Crnobrdó—Novapalánka	2 "
Novapalánka—Gajdobra	2 "
Szombor—Ridjica	1 "
Szombor—Szt. Ilics	1 "
Odzsaci—Odzsaci Kálvária	1 "
Odzsaci—Szombor	4 "
Sztanicsa—Ridjica	2 "
Szobotica—Crnkoviics szál.	3 "
Szobotica—Cservenka	1 "
Vinkovci—Szombor	2 "
Szobotica—Bikovo	1 "

Ha a megduzzasztott kilométereket összesadjuk kiderül, hogy az új menetrend szerint a Vajdaság területe 56 kilométerrel gyarapodott.

Miután ezt az örvendetes körülményt már közgazdasági szempontból is föltette fontosnak tartottuk, utána jártunk a dolognak s csakhamar rájöttünk arra, hogy a gyarapodás némi csalafintaságot rejt magában, amely teljesen távol áll a politikától és a közgazdaságtól. A közlekedésiügyi miniszterium ugyanis némely

vonalon u. n. „csendes tarifaemelés” léptetett életbe s nehogy alkikus rájöjjön a turplisságra, a vonalakat a tarifa szerint hosszabbította meg. Így a példa: Szenta és Csóka között az utvonat hossza 7 kilométer. A 8 kilométer a személytarifa első csoportjába tartozik, vagyis 1—10 kilométeres távolságig a menetdíj 14, 10,50, illetve 7 dinár. Az új menetrend szerint azonban Szenta és Csóka között az utvonat 12 kilométerrel gyarapodott, vagyis a jelenlegi távolság 20 kilométer, amely körülmény annyiban változtatja meg a tarifát, amennyiben a menetdíj a második csoport szerint fizetendő (11—20 kilométerig), vagyis az eredeti tarifa kétszeresét.

Ez az u. n. titkos tarifaemelés csak egyes vonalakon lépett életbe, míg Noviszád és Beograd között továbbra is az eddigi tarifa maradt érvényben.

Erdeklődünk erre vonatkozólag a noviszádi vasuti állomás főnökénél is, aki a következőket mondotta a „Delbácska” munkatársának:

— Az új menetrendben az u. n. tarifális távolságok nyernek alkalmazást. Igaz ugyan, hogy pld. Noviszád és Beograd között a vonal távolsága 77 kilométer, de a díjszabás távolságba beleszámítják az emelkedéseket és a kanyarulatokat is, amelyek eddig nem voltak feltüntetve a menetrendben. A díjszabás szempontjából ez a változás nem jelent különösebb megterhelést az utazó közönségre, annál kevésbé, mert eddig is a tarifális távolságok szerint számították a menetdíjat.

A hivatalos magyarázattal szemben megállapíthatjuk, hogy a vasut ezáltal mégis csak túljárt az eszünkön, amely körülményt legjobban a következő példa bizonyítja: Szobotica és Becserek között a távolság eddig 131 kilométert tett ki s ezért az utért a gyorsvonat harmadik osztályán 97 dinárt kellett fizetni, mert 131—140 kilométerig a menetdíj 97 dinár. Az új menetrend szerint a távolság 11 kilométerrel hosszabb, azaz 142 kilométer, s ezért az utért már 104 dinárt fizetendő, mert 140 kilométeren túl már a legközelebbi tétel szerint fizetendő a menetdíj. Nem kétséges tehát, hogy a vasutgazgatóság kizárólag a magasabb menetdíj miatt hosszabbította meg 12 kilométerrel az utat, mert ha tegyük fel csak 9 kilométerrel hosszabbítja meg, a menetdíj még a 131—140-es kategóriába esik, amely esetben az eddigi menetdíj maradt volna érvényben.

A megnagyobbodott Vajdaságért tehát készpénzben fizetjük a differenciát.

Határincidens a magyar-román határon

Orosbázáról jelentik: Hári Dezső 19 esztendő orosházal lakatossegéd vasárnap délután egy és két óra között kiment a battonyal határra, hogy kíváncsiságból megnéze a román területet. Egyszerre azt vette észre, hogy egy román határőr kézben tartott fegyverrel közeledik feléje. Amikor hátrálni kezdett, a katona álljt kiáltott. Hári megállott, mire a román határőr hozzámént, megragadta kezét és át akarta vinni román területre. Dulakodni kezdtek és Hárinak sikerült a román katona kezéből kicsavarni a fegyvert. Amikor maga alá gyűrte a határőrt, felugrott, futni kezdett és a magyar határőrség épülete felé tartott. A román határőr feltápázkodott, célzott és Hári golyótól találva összerogyott. A lövés zajára a battonyal magyar vármórség katonái a lövés irányába futottak és ott találták a súlyosan sebesült Hári Dezsőt. A román katona futva igyekezett a román határőrség épülete felé. Hári Dezső vasárnap este tíz órakor belehalt sérüléseibe. Halála előtt jegyzőkönyvbe mondta az eset részleteit és azt állította, hogy az incidens magyar területen történt. A vizsgálatot diplomáciai utra terelték.

— Áldott állapotban lévő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. Az újabbkori nőgyógyítás főképviselelője a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

HIREK

Nem érdekli Önöket

kérem a Capablanca-Aljechin mérkőzés? Nekem a mecca óta se éjjelem, se nappalom, reggelre fehér Kafát iszom s ilyenkor is Kapa-blanca jut eszembe, délben Aljechinval vacsorázom s este a sakkjárával ebédek. Éjjel a fekete huszár fickándozik előttem, amikor a bástya az „á négyről“ leüti a futár, a „cé hatot“ s ha történetesen nincs ott a futár, a „d nyolcon“ álló paraszt gambitba kerül a királlyal s ilyenkor azután fuccs a rosád. Izadva ébredek s ilyenkor reszketve várom az ujságot. Felütöm, lapozgatom:

— Puf neki! Megint remi!

Igazán nem értem Aljechint. Ha teszem fel spanyol gambittal kezdő s a dé4 leüti a gé hatot, a bástya egész nyugodtan felmehet fél hétig s ha háromnegyednyolckor nincs ott a futár, a huszár visszavonul s hátulról kezdő a támadást a paraszt ellen.

— Igazán — mondja ilyenkor partnerem — de mit csinál, ha teszem fel a királynő kikerüli a rosádot s sakkba kerül a sekkel?

— Hohó, a sekk nem arravaló, hogy az első támadás láttára azonnal sakkon forduljon s kicsélezze a bástyát. Mirevaló az ellentámadás? P2—C3 a legjobb védekezés, mert ha a K5×Z8 s utána J10×H7, mi sem természetesebb, hogy az ellenfél előnybe kerül a nyolcadik sakkfigurával s ha ebből leszámítod a harmadik kockát s hozzáadod a huszár fejét, a futár nem kerülheti el a sorsát.

— Hahaha! Hihhi! Hehehe! Ez jó vicc! Hát mirevaló a fekete torony? Ez talán kis-miska mi? Hátba a gé hat leüti bé nyolcat? Ez semmi?

— Semmi! Igenis semmi! Mert Capablanca egyszerűen felveszi a harcot a dé4 kileccsel és végigjátja a ká hétig! Érted? Akkor aztán akcióba lép a B tizenhat, hogy egyensúlyozza a harmadik húzást, s a helyzet a következő:

1. D4—S6, 2. C4—e6, 3. Dc2—T3

— Most már értem, Aljechin kombinációja odairányul, hogy a huszár védekezésre szoruljon a királynővel szemben. Igenám, de ha Capablanca a „bé ötre„ lép? Na? Mit szólsz hozzá?

— Azt, hogy marha vagy. Pillsburg ezért pofonvágná s Morphy felpukkadna. Nem értesz a vezércselhez, barátom. Nem gyerekjáték a sakkjáték. Das muss man verstehen, érted?

Ellenfelem heves kifakadásaira még hevesebben válaszoltam, végül azután a királynőket és bástyákat vagdosztuk egymás fejéhez.

Most már harmadik hónapja várom, mikor ér véget a Capablanca—Aljechin mérkőzés.

Ha végetér, a toronnyal felmászok a bástyára, a huszárt kivágom a futárra s miután a parasztokat klebrudaltam a királynővel kibékülök a barátommal. K. A.

1927. Október 20. Csütörtök

Római katolikus: *Vendel*. Protestáns: *Vendel*. Görög keleti: *(Október 7.) Szergiusz*. A nap kel 6 óra 7 perckor, nyugszik 4 óra 55 perckor. A hold kel 0 óra 36 perckor, nyugszik 3 óra 36 perckor. — Nemzeti Színház: Hamlet: Apolló mozi: Beatrice Cenci.

Időjárás: (A petrovaradni katonai meteorologiai állomás jelentése.) Változókönyv esős idő. Elénkebb keleti és északkeleti szelek. A tengerparton szélcsök, a Duna mentén kósava. A hőmérséklet nem fog jelentősen változni. Noviszádon mérsékelt északkeleti szél mellett felhős, időnként esős idő várható. A hőmérséklet minimuma 9 C°, maximuma 18 C°.

— **A Noviszádi Magyar Párt ma este 8 órakor a II. kerületbeli választók részére az Arany ucai Szalmáry-féle vendéglőben, szombaton este fél nyolc órakor a telepkek részére a III. csoportban levő „Csokotta“ vendéglőben, vasárnap délelőtt tíz órakor pedig az I. kerület magyarsága részére a Lövész ucai Szikora-vendéglőben tart ülést**

— **Halálozás.** Sulyos gyász érte Ábrahám János noviszádi könyvkereskedőt, a katolikus hitközség első szindikuszát. Felesége, születt Vörös Paula, hosszas szenvedés után október 18-án elhunyt. Ma délután fél négykor kísérik utolsó útjára, a Zrínyi Péter uca 34. számú gyászházba. A római katolikus hitközség képviselőtestülete Fátb Ferenc apátplébános és dr. Vilt Vilmos felügyelő vezetésével tegnap délelőtt megjelent a gyászházban és kifejezte részvétét a mélyen süjtött férjnek. A ma délutáni temetésen a katolikus hitközség tesületileg vesz részt és koszorút helyez a ravatalra. A temetési szertartást Fátb Ferenc apátplébános végzi papi segédlettel.

— **Rákics Radenkó visszatért szabadságáról.** Rákics Radenkó főkapitányhelyettes, a noviszádi rendőrség büntető osztályának vezetője visszatért szabadságáról és ismét átvette hivatalát.

— **Gyászünnepély Tomics Jása emlékére.** Tomics Jása, a szerb nemzet és a radikális párt kiváló előharcosa halálának ötödik évfordulója alkalmából az elhunyt rokonai és barátai szombaton délelőtt 11 órakor az Uzspezska temetőben gyászünnepélyt rendeznek.

— **Hamis öt dinárosokat hoztak forgalomba.** A noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap tárgyalta Arsizics Gyorgye vnyacaka banjai kalauz és Gyorgyevics Bozsidar velkibecskerekeli vendégülös bűnügyét, akiket az ügyész azzal vádol, hogy 1923-ban hamis öt dináros bankjegyeket hoztak forgalomba. A tegnapi tárgyalást el kellett halasztani, mert Arsizics vádlott nem jelent meg. A tanács előző elrendelte a vádlott elővezetését.

A világhírű Columbia gramofonok és lemezek

kaphatók „EXPRESS“ varrógép, kerékpár és gramofon üzletében Novisad, Pašičeva ul. 19. Állandóan friss zseblámpa és rádióelem gyári áron. Kérjen nagy képes árjegyzéket.

— **A tolvaj cukorkás.** Negovanovics Szvetozár noviszádi cukorkaárusnő fejelentést tett a rendőrségen, hogy Szablics Vlada cukorkás két pár cipőt és 150 dinár készpénzt lopott tőle. Ugyancsak Soljko Saban is fejelentette Szablicsot, aki 500 dinárral károsította meg a legutóbbi gloszáni vásár alkalmából. A rendőrség a fejelentések alapján letartóztatta a tolvaj cukorkást és átadta az ügyészségnek.

— **A tiranai jugoszláv követség tanácsosa elfoglalta hivatalát.** Kaszidolac Dragomir, a tiranai jugoszláv követség utjonnan kinevezett tanácsosa a napokban utazott el állomáshelyére, ahol átvette hivatalát.

Valódi bécsi gázkocsz

szobák fűtésére kapható csakis egyedárusítónál, **Krajačević fatelepén** Novisad. Telefon 21—65.

— **Elítélt tolvaj.** A noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap vonta felelősségre Krsztonozsics Nikola sztaribecseji cipészt, aki 1927. február havában betört Ferenci Juiska és Megyeri Péter szt. beceei lakásába, ahonnan több értékes holmit vitt el. A bíróság három havi elzárásra ítélte a vádlottat.

— **Egy francia mérnök alagutat akar építeni a Gibraltár tengerszoros alatt.** Párizsból jelentik: Berlier francia mérnök, aki Páris és Marokko között közvetlen vasúti közlekedést akar létesíteni, tervbevette, hogy alagutat épít a Gibraltár tengerszoros alatt. Az alagút mintegy 53 kilométer hosszú lenne és építésének idejét hat esztendőre tervezik.

— **Uj modern könyvek a Kardos-kölcsonkönyvtárban, Vilsonov trg 7.**

— **Dr. Vermes Anna** orvosnő hazakerkezett és rendeléssel Novisadon, Safarikova u. 6. szám alatti újból megkezdte.

— **Nemzetközi léghajózási kongresszus nyílik meg Rómában.** Rómából jelentik: A kormány és a diplomáciai testület tagjainak jelenlétében október 24-én nyitja meg Mussolini, a Kapitolumon, a negyedik nemzetközi léghajózási kongresszust. A kongresszus hivatalos képviselőinek száma meghaladja az ötvenet és közük helyet foglalnak a volt ellenséges államok kiküldöttei is.

Megérkeztek a legújabb formájú Bor-salino, Lincoln, Habig kemény és puhakalapok **Fuchs** férfidívspecialistánál (a kath. hitközség épületében.)

— **Elkobozták a budapesti Népszava tegnapi számát** Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája elrendelte a Népszava című lap tegnapi számának lefoglalását, mert a lap Máglyát című közleményében hitfelekezetek elleni izgatást lát fenforogni.

— **L. B. O. női harisnyák legfinomabb és legtartósabb minőség, Klein Jenő** üzleteiben Noviszád, Vel. Becskerek és Senta.

— **Boris bolgár király mégis csak feleségül veszi Giovanna olasz hercegnőt.** Szofiából jelentik: Noha a félhivatalos sajtó általában cáfolja azokat a külföldi forrásból származó híreket, amelyek szerint Boris bolgár király valószínűleg házasságra lép Giovanna olasz királyi hercegnővel, Szofiában mégis egyre többen beszélnek, a király állítólagos házasságáról. Azt beszélik, hogy XI. Pius pápa már megadta hozzájárulását a házassághoz és befejezett dolognak tartják, hogy a Vatikán pápai nunciusat küld Bulgáriába. Beavatott római körökben azt mondják, hogy az ügyről hivatalosan mit sem tudnak, de a híradást nem cáfolják meg.

Világmarka: Cendre de rose Rouge mandarine Bourjois-Paris.

— **A Szántó Zoltán-féle kommunista bűnper vádlottai visszavonták a rendőrség előtt tett vallomásukat.** Budapestről jelentik: A Szántó-féle kommunista bűnper tegnapi tárgyalásán, a bíróság folytatta Vági István kihallgatását. Vági hangoztatta, hogy a magyarországi szociáldemokrata munkásság nem kommunista érzelmű. Löwl Sándor, a következő vádlott visszavonta a rendőrség előtt tett vallomását és kérte az elnököt adjon lehetőséget arra, hogy vallomása visszavonását részletesen megindokolja. Az elnök kijelentette, hogy a kihallgatás után majd indokolhat. Löwl azután panaszkodott, hogy milyen rosszul bántak vele a rendőrségen, de nem tudott válaszolni az elnöknek arra a kérdésére, hogy miképpen lehetséges ez, hiszen a jegyzőkönyvet két hatóságilag tanu előtt írta alá és az orvosi vizsgálat semmitféle bántalmazás jelét nem találta rajta. Neumann Jenő kijelentette, hogy kommunista meggyőződésű, Rosiás István visszavonta a rendőrség előtt tett vallomását. Ezután még 14 vádlottat halgattak ki, akik szintén visszavonták a rendőrségen tett vallomásukat. A tárgyalást ma folytatják.

— **Teljes a sztrájk a közép-nemzetor-szági szénbányákban.** Halleből jelentik: A Rosebach bányában, amely tegnapelőtt még üzemben volt, a munkások tegnap beszüntették a munkát.

Nagy szörmeraktár

a legfinomabbtól a legegyszerűbbig legolcsóbb árban **Gyorgye Mitovanovic**, Novisad, Pašičeva u 25.

— **Uj világrekordot állított fel egy német pilóta a vitorlás repülőgép magassági repülésében.** Berlinből jelentik: Brück Ferdinand keletporoszországi repülő új rekordot állított fel, a vitorlás repülőgépek magassági repülésében. Brück 4 óra 1 perc és 38 másodpercig tartózkodott a levegőben, miközben 652 méter magasságra emelkedett, tehát száz méterrel szárnyalta túl az eddigi francia világrekordot.

— Életre kelt a halott, mikor a koporsóba akarták fenni. Sopronból jelentik: Rozenberg Henrik 87 esztendő magánzó súlyosan megbetegedett. A betegséghez agyvérzés járult mely a beteget teljesen legyengítette és az élet minden szíptomája eltűnt. A hozzátartozók az anyakönyvi hivatalban bejelentették a halálos esetet, hívták a rokonokat és a temetés idejét is meghatározták. Amikor a „holttestet” a koporsóba helyezés előtt megmosták, lassanként megelevenedett és az életfunkciók visszatértek. Rozenberget ágyba fektették, ahol hosszabb ideig aludt, majd felébredt és enni kért. Állapota most kielégítő.

— Gázzal vasalni a legolcsóbb. Telefonáljon 25—42. számnak.

— Hatósági engedéllyel bojkottot hirdetnek a magyarok ellen Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Eppenugy mint Prágában, most Kassán is plakátokon izgálnak a csehek és bojkottra hívják fel a szlovákokat a magyarok ellen. Ezeknek a plakátoknak megjelenése annál nagyobb feltűnést keltett, mert a hatóságok jóváhagyták a kifüggesztést, de még inkább azért, mert közvetlen a közvélemény vártatásának lezajlása után történik a dolog és mert a bojkott Kassa lakosságának hatvan százaléka ellen irányul. A csehszlovák kormány és pártja által Szlovénországban kifejtett választási erőszakosságok miatt egyébként Szűllő Géza, a magyar keresztényszocialista párt elnöke interpellációt intézett a belügyminiszterhez.

— Egy erdélyi magyar református lelkész kálváriája. Kolozsvárról jelentik: Pár héttel ezelőtt Erdély magyar lakossága körében kínos feltűnést keltett, hogy Nagy Elek dr. református lelkészt egy temetésen elmondott beszéde miatt, a sepsiszentgyörgyi állambiztonsági hivatal intézkedésére letartóztatták. Egy héttel fogvatartás után, a lelkészt bekecsézték a kolozsvári hadbíróvá. A hadbíró Nagy Eleket szabadlábra helyezte, de alig került vissza falujába, csendőrt jelent meg nála és ismét Sepsiszentgyörgyre kísért. Itt kihallgatás után ismét szabadon bocsátották. A pap kálváriája azonban ezzel még nem ért véget, mert a sepsiszentgyörgyi ügyesség felebezésére, a tábla újból elrendelte Nagy Elek letartóztatását és ennek következtében ismét a sepsiszentgyörgyi fogházba szállították. Nagy Elek egy negyvennyolcas hónvéd fiának koporsója felett mondott beszédét, úgy fordították el, hogy abból az állambiztség megszégésének vádját lehessen kihámozni.

— Megalakult Budapesten a Krisztust hívő zsidók szektája. Bécsből jelentik: A Neues Wiener Journal legutóbbi számában, feltűnést keltő cikk látott napvilágot, amely szerint Budapesten új vallási szekta alakult. Az új szekta tagjai zsidók, akik hisznek Krisztusban és éppen ezért Krisztust hívő zsidóknak nevezik őket. Az új szekta tagjai az elmúlt héten tartották első összejövetelüket. Ezen az összejövetelen állítólag megjelent Podmaniczky Pál báró is és azt mondta, hogy bár nem zsidó, de osztja a szekta hitelméletét. Az új szekta tagjai nemcsak a régi, hanem az új Testamentumban is hisznek és minden különösebb vitatkozás nélkül, a legbensőségesebb meggyőződéssel akarják szolgálni az új vallást. A bécsi lap híradása Budapesten érthető feltűnést keltett és a hírlapírók felkeresték Podmaniczky báró lakását, hogy közelebbi felvilágosítást nyerjenek a hit valódiságáról. Podmaniczky bárót azonban nem találták lakásán és tartózkodási helyét sem sikerült megállapítani. Hevesi Simon budapesti főrabbi úgy nyilatkozott, hogy tudomásai bir az új szekta megalakulásáról, de az ügynek nem tulajdonít különösebb fontosságot. Ilyen szektát — mondotta a főrabbi — már régebben is alapítottak, de az a néhány zsidó, aki a szektaiba belépett rövidesen rájött arra, hogy furcsa helyzetbe került, mert sem kereszténynek, sem zsidónak nem tekintették őket.

Hirdessen a Délbácskában!

SPORT

Vasárnap ismét Noviszádon mérkőzik a Mácsva

Mióta a noviszádi futballcsapatok javarésznél formájában nagy visszaesés észlelhető, azóta a sabáci Mácsva noviszádi játéka számít a bajnoki küzdelmek legnagyobb szenzációjának. Kétségtelen, hogy a mai erőviszonyok mellett a Mácsva csapata képviseli a legegységesebb és legjobb futballudást a noviszádi kerületben. A nyári hónapok során kitartóan ostromoztuk a noviszádi futballcsapatokat azért, mert az egyébként kívánatos és szükséges nyári pihenőt hosszú hónapokra kitölték és legtöbbször vidéken mérkőztek ahelyett, hogy erős és komoly küzdelemmel készültek volna az őszi bajnokságra.

A nyári ellanyhulás most érezteti hatását. Miközben a noviszádi együttesek a lövőversenyek, strand és egyéb helyt nem álló indokokra hivatkozva egymásután szalasztották el a vasárnapokat, Sabácon a Mácsva, a jobbnáljobb beogradai és vidéki csapatok egész tömegét látta vendégül. A sabáci csapat formája delén állott akkor, amikor a bajnoki küzdelmek megkezdődtek, a noviszádi egyesületek tréningjük letelején. Így történt azután, hogy a noviszádi egyesületeket határozottan frapprította a Mácsva pompás játéka és szinte elvesztik önbizalmukat, amikor a Mácsvával lejátszandó mérkőzésről van szó.

A noviszádi egyesületeknek ez a kishitűsége egyáltalán nem indokolt. Senki sem születik futballművésznél, ellenben a futballisták túlnyomó többsége az az lehet, ha észszerűen és komoly szorgalommal üzi a futballjátékot. Ezt az igazságot mi sem igazolja jobban, mint a Mácsva nagy formajavulása, hiszen ugyanez a csapat az ősszel teljesen egyenrangú ellenfele volt a noviszádi egyesületeknek és néha vereséggel hagyta el a noviszádi pályát. A csüggedés és kishitűség helyett, fokozott, szorgalmas tréninget kell folytatniuk a noviszádi egyesületeknek és akkor rövidesen elenyészik a klaszszkülönbség a Mácsva és a noviszádi csapatok között.

A vasárnap Noviszádon eldöntésre kerülő Mácsva—Radnicski mérkőzés hivatott eldönteni, hogy a noviszádi együttesek megindultak-e ezen az úton.

Vénusz komb.—Sumadija 4:0 (3:0).

A Radnicski első csapata ma csütörtök délután három órakor tréninget tart a kórház mögötti pályán. Ma este nyolc órakor szakosztályi ülés a munkáskamarában. Az ülésen a játékosokon kívül, a rendezők is jelenjenek meg.

Végérvényesen Tunney a nehézsúlyú boxolás világbajnoka. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok legfőbb boxbizottsága végérvényesen úgy döntött, hogy szabályszerűen nyilvánítja Tunney győzelmét Demsey felett, a nehézsúlyú boxolás világbajnokságában.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, október 20.

Budapest (555.6). 9.30: Hírek, közgazdaság. 11: Zongorahangverseny. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás- és vízállásjelentés. 15: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 16: K. Takács Gyula: „A vetőgumó jelentősége” a burgonyatermelésnél. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Utána: „Asszonyok tanácsadója”, Teóreókné Arányi Mária előadása. 17.10: Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye. 18.45: Siklós Albert: „A hangszerek fejlődése”. 19: „Mít és kitérdék”? 20.30: Hangverseny. 22.15: Pontos időjelzés, hírek, közlemények, lövőversenyeredmények. Utána: A Britannia-nagyszállóból Brit Boy's jazz-band.

Berlin (483.9, 566) — Königs wuster-

hausen (1250) — Stettin (236.2). 16 Zene.

Bern (411) — Basel (1100). 16 19.30: 20: 22.05: Zene.

Milano (315.8). 17: 21: 23: Jazz-München (535.7) — Nürnberg (17: 18.30: Hangverseny. 20.45: Richard Wagner-est.

Prága (318.9). 16.30: 19.30: Hangverseny.

Róma (450). 17.15: 20.40: Könnyű zene. Wien (517.2, 577) — Graz (357.1) — Innsbruck (294.1) — Klagenfurt (272.7). 11: 16.15: 20.05: Hangverseny.

1927 október 19

A dinár árfolyamai

Budapest 9.98—10.04 (pengőben), Prágában 58.96—59.46, Berlinben 7.33—7.35, Bécsben 12.39—12.45, Triesztben 32.20—32.40, Londonban 2.76.

Zürich

Páris 20.35—, London 25.25.125, New-York 518.45, Brüsszel 72.20, Milánó 28.34, Amsterdam 208.55, Berlin 123.93, Bécs 73.15, Budapest 90.65, Szófia 3.74.5, Prága 15.36.5, Varsó 58.10, Beograd 9.13—, Bukarest 3.23.—.

Beograd

London 276.25, Páris 222.40, New-York 56.61, Zürich 10.94—, Milánó 309.25, Prága 168.—, Berlin 13.53.74, Bécs 7.99.75, Budapest 9.93.5, Bukarest 35.25.

Chikágói tőzsde

Október 19. (Zárlat.) Buza alig tartott. Dec.: 126⁷/₈ Március: 129⁷/₈ Május: 132.—. Tengeri szilárd. Dec.: 84⁷/₈ Március: 88⁷/₈ Május: 90⁷/₈. Zab tartott. December: 46¹/₈ Március 48¹/₄ Május: 49¹/₈. Rozs alig tartott. Dec.: 95³/₄. Március: 98 Május: 98⁵/₈.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, új, 78—79 kg-os, d. k. kötés 290—292.50, bánáti, d. k. kötés 285—290, szerémi, 78—79 kg-os, d. k. kötés 290—292.50. Rozs, bácskai, 72, 2% d. k. kötés 280-290. Arpa, bácskai, 65—66 kg-os, d. k. kötés 255-260, bácskai 68-69 kg-os, d. k. kötés 270—275, szerémi, 65—66 kg-os, d. k. kötés 255-260. Zab, bácskai, d. k. kötés 207.5—210, bánáti, duplikát kassza kötés 202.50—205, szerémi, d. k. kötés 207.5—210, Tengeri, bácskai, d. k. kötés 204—205, bácskai, szárlított, d. k. kötés 195—200, bácskai, új, XII-I. d. k. kötés 182.50—185, bácskai, új, III—IV. d. k. kötés 210—212.50, bácskai, fehér 2.3% I-II. d. k. kötés 215—215, bácskai, fehér, III IV. d. k. kötés 227.50 230, bánáti, d. k. kötés 200—202.50, bánáti, XII-I. duplikát k. kötés 182.5-185, szerémi, új, duplikát kassza kötés 204—205, szerémi, új, XII-I. d. k. kötés 185-187.50, szerémi, szárlított d. k. kötés 195—200. Buzallszt, bácskai, nullás gg. és g. d. k. kötés 415—425—, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 395—405, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 370—380, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 315—325, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 260—270, bácskai, 8. sz. takarmányliszt d. k. kötés 200—205. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175—, szerémi, buza, jutazsákban d. k. kötés 170—175—, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175—, Bab, bácskai új, 2-3 százalékos, fehér, d. k. 370—380, szerémi, fehér, új, 2—3 százalékos, d. k. kötés 370—380, fehér, öreg, 3 százalékos d. k. kötés 350—355. Irányzat: bánáti szilárd, egyébként tartós.

Forgalom: 1 vagon buza, 2 vagon zab, 32 vagon tengeri, 2 vagon liszt, 2 vagon bab.

A DUNA VIZÁLLASA

Oktober 11-én reggel	400
Oktober 12-én	381
Oktober 13-án	360
Oktober 14-én	336
Oktober 15-én	310
Oktober 16-án	284
Oktober 17-én	266
Oktober 18-án	246
Oktober 19-én	231

Nyilt-tér*)

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk köszönetet a rokonoknak, jóbarátainknak és ismerőseinknek, akik hön szertett kisfiacskánk

LALIKA

temetésén résztvettek, részvétükkel felkerestek, koszoru- és virágadományokkal fájdalmonkon enyhíteni igyekeztek.

Falb Antal és neje.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK

Fehérnemű varrodámban

Kamenicska ucca 5. szám

alatt vállalok mindennemű női és férfi fehérnemű és menyasszonyi kelengyék teljes elkészítését helyben és vidékre is a legszolidabb árak

Palárhyné HERBIT JÓZSA Novisad

Elsőrangú önállóan dolgozni tudó

francia munkásnőt

keresek.

Malvin Salon, Novisad, Jevrejska ul. 18.

Téli szükségletre

I^o rózsaburgonya, vöröshagyma

a legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. Telefon 25-34.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Allandó nagy választék képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Béperőre berendezett modern könyvkötészet

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

Jólmenő FÜSZERÜZLET berendezéssel, betegség miatt eladó 9000.— dinárért, beköltözhető lakással, olcsó házbérrel, Rudolf Chalif, Novisad, Mušičkog 28. 3330-1

ELADÓ két ágy, keményfa mosdó, egy függőnytartó, egy erős nagy koffer, kis teknő, egy pléh sparthert, 2 drb. tarhonya rosta, porcellán mosdószerviz. Bővebbet: Petőfi-jeva [volt Kazinczy] u. 20. 3313-1-2

FIGYELEM! Hölgyek! 50 dinártól felfelé eladom raktáron levő kalapjaimat. 1 National kassa eladó. Salon „Rózsa“, Pašičeva ul 17. 3290-2

EGY FEHÉR hálószoba és fehér konyhabutor eladó Ljubljanska 23. [Szent István.] 3305-1-2

Komplett KOVÁCS-SZERSZÁM, új, betegség miatt, olcsón eladó. Rudolf Chalif, Novisad, Mušičkog 28. szám. 3331-1

KERESLET

KERESEK november 15-től egy vagy két egészséges, világos BUTOROZOTT SZOBÁT a város központjában. Ajánlatok Pavlovics műépítéshez intézendők, Gradjevinska Direkcija. 3312-1-2

KIADÓ

EGY négyszobás lakás teljes komforttal és összes mellékhelyiségekkel és 2 üzlet vagy irodahelyiség új épületben a Kis Limánon kiadó. Érdeklődni Buzatieren 16. földszint balra. 1-3-3295

VESEK több ezer vályogot. — KIADÓ több helyiség műhelynek vagy autogarazsnak Futaki ut 70. 3168 1-0

3 SZOBÁS parkettás lakás összes mellékhelyiségekkel kiadó. Futoski put 133. Érdeklődni a régi épületben. 3329-1-2

LAKÁS egy szoba, konyha és speiz kiadó. Orosz [Ruszká] ucca 44. 3325-1-2

ÁLLÁST KERES

MÉRLEGGÉPES könyvelő szerb, német, magyar és román levelező, állandó alkalmazást vagy óramunkát keres. Cim a kiadóhivatalban. 3269-1-4

Egy magányos asszony BEJÁRÓNŐNEK ajánlkozik. Cim a kiadóban. 3324-1

HÁZMESTERI ÁLLÁST keres fiatal házaspár. Cim a kiadóban. 3326-1-3

Szerkesztésért és kladdsért jelel
TOMAN SÁNDOR

Világszabadalom „ZEPHIR“ fatüzelésű, légfűtéses folytonegő kályha.

Tartóssága örökös! Többéves garancia! 10 fűtőszobát 24 kiló fával órán át Gyártja: „ZEPHIR“ kályhagyár SUBOTICA.

Novi Sadon egyedárusító: SAVA NIŠEVIĆ, vaskereskedő.

Az állami osztálysorsjegyek főelárusítóhelye PAPP GYÖRGY „MERKUR“ Bank- és Váltóüzlet Novisad, Kralja Petra 29. Telefon 22-40. Külföldre utazóknak valók minden mennyiségben.

Egy négyülékes AUSTRO FIAT autó olcsón eladó Megtekinthető: Futoski put 101. alatt

Nyírségi elsőrendű válogatott étkezési rózsa, Ella, hópehely, Wohltmann-féle Burgonya és elsőrendű káposzta legelőnyösebben beszerezhető vagonkételekben Grünfeld Jenőné, Nyiregyháza.

Alulírottak mély fájdalomtól lesújtva, de az isteni Gondviselés kiefürkészetlenül akarataiban megnyugodva tudatják, hogy a forrón szeretett odaadó hitves, nővér, sógornő, nagynéne és rokon

Ábrahám Jánosné

szül. Vörös Paula

f. évi október hó 18-án este 10 órakor, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 50-ik, boldog házasságának 30-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 20-án d. u. 1/4 órakor fogjuk a gyászházból (Zrinyi P. utca 34) a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és a róm. kath. sirkertben lévő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmisét az elhunyt lelkiüdvéért f. hó 21-én reggel 8 órakor fogjuk a róm. kath. plébániatemplomban az egek Urának bemutatni.

A Mindenható Isten adja meg neki az örök boldogságot!

Novisad, 1927. október hó 19-én.

Martin Ferencné szül. Vörös Janka mint nővér

Abrahám János mint férj

Martin Ferenc mint sógor

és a nagyszámu rokonság.

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 24-88